

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

**Bruksela, 5 grudnia 2008 r. (18.12)
(OR. en)**

16882/08

LIMITE

**AGRILEG 223
ENV 961**

NOTA

Od: Sekretariat Generalny
Data: 5 grudnia 2008 r.
Dotyczy : Organizmy modyfikowane genetycznie (GMO)
- Konkluzje Rady

Na posiedzeniu w dniu 4 grudnia 2008 r. Rada ds. Środowiska Naturalnego przyjęła konkluzje zawarte w załączniku.

KONKLUZJE RADY W SPRAWIE GMO

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

MAJĄC NA UWADZE, CO NASTĘPUJE:

(1) Wspólnota Europejska przyjęła kompleksowe przepisy w zakresie zatwierdzania organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO) służące temu, by zapewnić wysoki poziom ochrony środowiska oraz zdrowia ludzi i zwierząt przed potencjalnym ryzykiem związanym z GMO, oraz opierające się na zasadzie ostrożności.

(2) Organizmy zmodyfikowane genetycznie, a zwłaszcza uprawa roślin zmodyfikowanych genetycznie (GMP), budzą wśród naukowców oraz w szerokich rzeszach społeczeństwa dyskusje i pytania co do swojego ewentualnego wpływu na zdrowie, środowisko i ekosystemy.

(3) Dlatego należy starać się o lepsze wdrożenie wspomnianych przepisów, tak aby lepiej zrealizować cele aktów WE, a równocześnie pamiętać, że należy kontynuować przetwarzanie wniosków bez zbędnych opóźnień i przestrzegać odnośnych wewnętrznych obowiązków WE.

RADA

JEST ZDANIA, że w tym kontekście szczególne znaczenie mają następujące kwestie:

(i) usprawnienie oceny oddziaływania na środowisko oraz systemu monitorowania

1. **PODKREŚLA, ŻE NALEŻY** bardziej ujednoczyć działania oceniające państw członkowskich, a równocześnie dopilnować, aby każda GMP była indywidualnie przeanalizowana pod kątem cech ekosystemów czy środowisk i pod kątem obszarów geograficznych, w których można uprawiać GMP zgodnie z obowiązującymi przepisami;

2. PRZYJMUJE Z ZADOWOLENIEM mandat, jakiego Komisja udzieliła Europejskiemu Urzędowi ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) na przegląd wytycznych oceny zagrożeń dla środowiska, który rozpoczął się w marcu 2008 roku i ma zakończyć się najpóźniej w marcu 2010 roku; APELUJE, by w miarę możliwości prace te wykonać przed marcem 2010 roku, o ile nie wpłynie to na jakość procesu konsultacyjnego; ZWRACA SIĘ DO państw członkowskich o zapewnienie pełnego uczestnictwa swoich właściwych organów naukowych w konsultacjach, jakie EFSA będzie prowadzić w ramach przeglądu, i o dopilnowanie, by organy te dostarczyły swoje uwagi do projektu w wymaganym terminie;
3. STWIERDZA Z ZADOWOLENIEM, że mandat, którego Komisja udzieliła EFSA na rozwinięcie i aktualizację wytycznych służących ocenie GMO pod względem zagrożenia dla środowiska, zawiera w sobie zwłaszcza szczegółową ocenę długofalowego wpływu GMP na środowisko i obejmuje następujące zagadnienia: ocenę zagrożeń dla środowiska pod względem potencjalnego wpływu, jaki genetycznie zmodyfikowane rośliny mogą mieć na organizmy poboczne; opracowanie – na użytek prób polowych – kryteriów oceny potencjalnego ekologicznego wpływu GMP na środowiska przyjmujące; wskazanie obszarów geograficznych UE, w których można wprowadzić GMP; selekcję odpowiednich technik do oceny potencjalnego długofalowego wpływu GMP, w tym selekcję metod eksperymentalnych i teoretycznych; a także zalecenia co do określenia odnośnych informacji o sytuacji wyjściowej;
4. STWIERDZA Z ZADOWOLENIEM, że w tym celu w mandacie ujęto analizę kryteriów i wymogów oceny wszystkich GMP – w tym GMP produkujących substancje czynne objęte dyrektywą 91/414/EWG oraz GMP tolerujących herbicydy – tak by w razie potrzeby nastąpił ich przegląd; PODKREŚLA zwłaszcza, że należy zbadać potencjalny wpływ, jaki na środowisko mogą mieć zmiany w stosowaniu herbicydów spowodowane przez GMP tolerujące herbicydy, oraz że należy dopilnować spójności między oceną zagrożeń powodowanych przez GMP, które są producentami substancji czynnych objętych dyrektywą 91/414/EWG, a oceną zagrożeń powodowanych przez odnośne środki ochrony roślin; PRZYPOMINA, że stosowanie środków ochrony roślin wymaga zezwoleń szczebla krajowego, oraz PODKREŚLA, ŻE właściwe organy Komisji i szczebla krajowego zaangażowane w wykonywanie dyrektywy 2001/18/WE oraz dyrektywy Rady 91/414/EWG dotyczącej wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin POWINNY maksymalnie koordynować swoje działania;

5. PRZYJMUJE Z ZADOWOLENIEM zamiar Komisji, aby nadać status normatywny poprawionej wersji wytycznych, które zostaną przyjęte zgodnie z odpowiednią procedurą komitetową, i aby w ten sposób w pełni zaangażować państwa członkowskie w ich formułowanie i przyjmowanie, nie przesądzając jednak o ostatecznych stanowiskach państw członkowskich w sprawie tekstu, który zaproponuje Komisja; PRZYPOMINA, że wytyczne te muszą respektować kryteria oceny ryzyka zawarte w załącznikach do dyrektywy 2001/18/WE i że w razie konieczności trzeba je będzie regularnie aktualizować w miarę postępu dokonującego się stale w rozwoju wiedzy naukowej i procedur analizy;
6. PODKREŚLA, że w wykrywaniu wszelkich potencjalnych negatywnych skutków zasadnicze znaczenie ma stałe i dokładne monitorowanie prowadzone przez posiadaczy zezwoleń w trybie adekwatnym do każdego GMO; PRZYJMUJE Z ZADOWOLENIEM prace Komisji nad formularzem standardowego sprawozdania monitorującego, w którym będzie można w sposób jednolity gromadzić wszelkie istotne informacje o monitorowaniu prowadzonym przez posiadaczy zezwoleń; PODKREŚLA, jak ważne są działania monitorujące na szczeblu krajowym, i ZWRACA SIĘ DO państw członkowskich, aby rozpatrzyły możliwość opracowania i prowadzenia własnych działań monitorujących i – niezależnie od odpowiedzialności prawnej posiadaczy zezwoleń – jak najszybciej przekazywały wyniki tych działań; PRZYPOMINA, że wyniki tych działań muszą zostać udostępnione ogółowi społeczeństwa; ZWRACA SIĘ do Komisji i państw członkowskich, aby zapewniły odpowiednią analizę wszystkich informacji zebranych dzięki działaniom monitorującym. Taka analiza działań monitorujących powinna w okresie po wydaniu zezwolenia pozwolić na to, aby w stosownych przypadkach skonsolidować główne wyniki, a następnie zająć się efektami interakcji lub skutkami kumulacyjnymi, które trudno ocenić podczas jednego roku. PRZYPOMINA, że jeżeli pojawią się nowe informacje na temat zagrożeń, jakie GMO stanowią dla zdrowia ludzkiego i dla środowiska, właściwy organ ma przygotować sprawozdanie oceniające, w którym wskaże, czy i jak należy zmodyfikować warunki udzielania zgody lub warunki utraty ważności zgody, i przedstawi je właściwym organom pozostałych państw członkowskich.

(ii) ocena korzyści i zagrożeń społeczno-ekonomicznych

7. ZAZNACZA, że na mocy rozporządzenia 1829/2003 można pod pewnymi warunkami, w ramach indywidualnego badania, uwzględniać istotne czynniki, specyficzne dla ocenianego GMO, w procesie zarządzania ryzykiem, który następuje po ocenie ryzyka. Ocena ryzyka uwzględnia środowisko oraz zdrowie ludzi i zwierząt. ZAZNACZA, że w myśl dyrektywy 2001/18/WE Komisja ma przedstawić szczegółowe sprawozdanie z wdrażania dyrektywy wraz z oceną m.in. społeczno-ekonomicznych skutków celowego wprowadzania GMO do środowiska i do obrotu.

ZWRACA SIĘ do państw członkowskich, by do stycznia 2010 roku zgromadziły i wymieniły przydatne informacje o społeczno-ekonomicznych skutkach wprowadzania GMO do obrotu, w tym o społeczno-ekonomicznych korzyściach i zagrożeniach oraz o możliwości zrównoważonej uprawy. ZWRACA SIĘ do Komisji, aby do czerwca 2010 roku złożyła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do stosownej analizy i dalszych dyskusji sprawozdanie oparte na informacjach pochodzących od państw członkowskich.

(iii) lepsze wykorzystanie fachowego doświadczenia

8. PRZYJMUJE Z ZADOWOLENIEM starania i działania, które EFSA podejmuje od roku 2006, by zwiększyć przejrzystość uwzględniania uwag państw członkowskich w swoich opiniach;

9. **PODKREŚLA**, że państwa członkowskie odgrywają kluczową rolę w ocenie, zwłaszcza w ocenie GMO przeznaczonych do uprawy, oraz **ZWRACA SIĘ** do wszystkich państw członkowskich, aby brały czynny udział w ocenie; **PRZYJMUJE Z ZADOWOLENIEM** propozycję EFSA, by oprócz państwa członkowskiego, które w swojej gestii dokonuje oceny zagrożenia dla środowiska, zaangażować bezpośrednio w dokonywanie tej oceny dodatkowe państwo członkowskie; **PODKREŚLA**, że propozycja ta pozwoli zwiększyć udział państw członkowskich oraz lepiej uwzględniać specyficzne uwarunkowania krajowe czy regionalne; **APELUJE DO** państw członkowskich, by wyraziły swoje stanowisko na temat informacji zgromadzonych w okresie oceny zagrożeń; **PODKREŚLA**, że państwa członkowskie powinny mieć możliwość, by bez przedłużania procedury wyrazić swoje stanowisko na temat dodatkowych informacji zgromadzonych w okresie oceny zagrożeń i w ten sposób powiadomić EFSA o swojej opinii na temat całej rozpatrywanej kwestii, oraz że ich wątpliwości powinny być należycie uwzględnione.
10. **ZWRACA SIĘ** do EFSA i do państw członkowskich, aby dalej tworzyły rozległą sieć europejskich organizacji naukowych z wszystkich dziedzin – w tym organizacji, które zajmują się kwestiami ekologicznymi w kontekście oceny zagrożeń związanych z uprawą GMP lub ich stosowaniem w żywności i paszach – zgodnie z art. 36 rozporządzenia nr 178/2002 oraz aby tym samym zapewniły skuteczną koordynację działań i współpracę między naukowcami; **PODKREŚLA**, jak ważne jest pełne stosowanie art. 30 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, który obliguje EFSA do czujności pozwalającej we wczesnym stadium wykrywać wszelkie potencjalne rozbieżności między opiniami naukowymi i do współpracy z państwami członkowskimi i organami krajowymi, by rozwiązywać lub wyjaśniać sporne kwestie naukowe;
11. **PODKREŚLA**, że państwa członkowskie i Komisja powinny zapewnić prowadzenie systematycznych i niezależnych badań nad potencjalnymi zagrożeniami związanymi z celowym wprowadzaniem GMO do środowiska lub do obrotu; **ZAZNACZA**, że na takie badania państwa członkowskie i Wspólnota powinny zapewnić konieczne środki zgodnie ze swoimi procedurami budżetowymi, a niezależni naukowcy powinni otrzymać dostęp do wszystkich istotnych materiałów nienaruszający praw własności intelektualnej; **ZWRACA SIĘ** do państw członkowskich i Komisji, aby gromadziły i wymieniały informacje o takich badaniach;

(iv) europejskie wartości progowe etykietowania materiału siewnego

12. PRZYJMUJE z zainteresowaniem wiadomość o rychłym zakończeniu analizy skutków, jaką Komisja prowadzi w odniesieniu do ustanowienia progów dla materiału siewnego;
13. PONOWNIE PODKREŚLA, że na szczeblu europejskim potrzebna jest co najmniej jedna wartość progowa – ustalona na podstawie odnośnych kryteriów, takich jak kryteria określone dla danego gatunku czy informacje naukowe – powyżej której należy na etykiecie informować o możliwej przypadkowej obecności dozwolonych GMO w konwencjonalnym materiale siewnym; PODKREŚLA, że wspomniane wartości progowe należy ustalić na możliwie niskim poziomie, który byłby realistyczny, proporcjonalny i funkcjonalny dla wszystkich podmiotów gospodarczych, oraz że wartości te muszą przyczynić się do zapewniania wyboru producentom i konsumentom produktów konwencjonalnych, organicznych oraz genetycznie zmodyfikowanych;
14. ZWRACA SIĘ do Komisji, aby jak najszybciej przyjęła odpowiednie wartości progowe w trybie określonym w art. 5 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając najnowsze naukowe obserwacje i informacje o rozprzestrzenieniu, przypadkowej obecności i mieszanii się w trakcie hodowania, rozmnażania, sprzedaży, a także stosowania materiału siewnego.

(v) obszary wrażliwe lub chronione

15. PODKREŚLA, że należy w pełni uwzględnić specyficzne regionalne i lokalne uwarunkowania państw członkowskich, zwłaszcza ekosystemy/środowiska i specyficzne obszary geograficzne szczególnie cenne pod względem różnorodności biologicznej lub szczególnych praktyk rolnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami;

16. **PODKREŚLA**, że w ramach obowiązujących procedur wydawania zezwoleń na GMO przeznaczone do uprawy można wydawać indywidualne dla danego przypadku środki administracyjne lub ograniczenia, w tym wydawać zakazy, by zapewnić ochronę różnorodności biologicznej w delikatnych ekosystemach, takich jak obszary NATURA 2000 wyznaczone zgodnie z dyrektywą 79/409/EWG i dyrektywą 92/43/EWG, na podstawie oceny zagrożeń dla środowiska opartej na informacjach naukowych; **APELUJE**, by z tych powodów zwrócić na te ekosystemy szczególną uwagę; **ZWRACA SIĘ** do państw członkowskich i państw kandydujących, aby jak najszybciej dostarczyły informacji koniecznych w procedurze oceny;
- ZWRACA UWAGĘ**, że zgodnie z prawem wspólnotowym, które obejmuje zasadę ostrożności, regiony o specyficznej charakterystyce agronomicznej i środowiskowej, w tym małe odizolowane wyspy, mogą wymagać szczególnego, indywidualizowanego postępowania lub środków restrykcyjnych, w tym środków zakazujących uprawy GMO.
17. **ZWRACA UWAGĘ**, że państwa członkowskie mogą przedsięwziąć środki, by regulować uprawę GMP na mocy krajowych przepisów o współistnieniu upraw i zgodnie z art. 26 dyrektywy 2001/18, biorąc pod uwagę zalecenie Komisji 2003/556/WE; **ODNOTOWUJE**, że na podstawie informacji od państw członkowskich Komisja wyda w roku 2009 sprawozdanie na temat wdrażania krajowych strategii dotyczących współistnienia upraw;
18. **ZWRACA UWAGĘ**, że strefy wolne od GMO mogą powstawać na podstawie dobrowolnego, zgodnego z odnośnym prawem krajowym, nawet niepisanego, porozumienia podmiotów gospodarczych działających na danych obszarze oraz że w imię swobody wyboru wszystkie zainteresowane podmioty gospodarcze muszą zostać odpowiednio poinformowane o planie stworzenia strefy wolnej od GMO.